

הקרבות שקדמו למבצע אילת *

יום קיץ חם, כמעט לוהט, של אוקטובר. לפני ימים אחדים החלו הפעולות לשיחרורו של הנגב. יום לפני התחלת הפעולות סירת בגליל. עברתי באזור המשלטים שלפני תרשיחא. זו נחשבה אז מבצרו של קאקגי בגליל המערבי. המשלטים היו שקטים, אף משועממים. האנשים רבצו מתחת לעצי שיזף נמוכים. מפעם לפעם נשמעו יריות בודדות. מישהו מאנשי צבא ההצלה ניקה את הרובה. בערב היינו בתרשיחא. נהרית היתה שקועה בהאפלה. באחד מבתי הקפה נגנו תקליטים. היו ריקודים. בעשר ושלושים נגשתי לראדיו שבחדרי במלון, נסיתי לקלוט את קול ישראל. זה לא היה קל. את החדשות בעברית הפסדתי בניסיונות לאתר את הגל. כשאתרתי היו כבר חדשות באנגלית. הערב הופצו אל ערישונקודות אחרות בנגב וברום. ובכן זה התחיל.

למחרת מהרגו דרומה. עד גדרה היו החיים במסלולם הרגיל. דרומה מגדרה החלה אותה ריקות, האופיינית לתחומים שמאחורי החזית בשעה של פעולות. הפעם, כשעוברת מכונת, היא עושה דרכה ביעף. הריקות הזו היא כמובן, ריקות למראית עין בלבד. בכל המרחב במרחק קילומטרים אחדים מאחורי קו הקרבות רבה הפעילות. יחידות היורדות מן המשלטים הקדמיים מחליטות כה, מתארגנות. כוחות נערכים לפעולה. בבקורות, בשל של עצי, יש יום אנשים. רצים עושים דרכם למשטרים וחוזרים אל המטות השונים המפוזרים במרחב. ובכל זאת למראית עין: אזור ריק. כי הכל מוסתר, ככל האפשר, הכל נעשה בדממה, והאלחוט חוסך בכח אדם.

כעבור יום הגעתי אל המשלטים הקדמיים. אין שום סימן המכיל את העורף הקדמי מן הקו הקדמי. שבו קיים מגע עם האויב. הפעולות היו בתקופת באורך קילומטרים רבים של החזית, בדרום ונגב. אותו יום, וביללות, היה נטוש מאבק קשה על המשלטים החולשים על הצומת של נגב. זה המסתח לנגב.

עברנו את קסטינה, הגענו למחנה ג'וליס. שעה קלה קודם לכן היינו במטה הקרבי של גבעתי. אנשי גבעתי לחמו במשלטי הצומת את קרבות הר-חאג' הגדולים. עם כל מהלומה שירדה מידע על ראשי המצרים היו נושאים על פניהם שמות קרבות מן העבר: גבעה 69, ואיבדים ואשדוד. המטה הקרבי היה מצוי במרחק כמה קילומטרים מן הכביש הראשי ולא היינו מוצאים את הדרך אליו ואת המטה עצמו אלמלא שוטר צבאי שסייע לנו בהסברות. רק חדשים אחדים עברו מאז קרבות הפלישה ומה נשתנה מצבה של

* פרק מ"שלושה חיצים" עד אילת, שיצא בימים אלה בהוצאת "ספרית הפועלים".

גבעתי. הפעם — מלאה תפקיד מכריע, יחד עם חטיבות אחרות, במאבק שמי שעה שהחל, היה כביר ומוחץ, הוצאה של יומה נועזת, הפעם — של צבא ישראל. מן המטה הקרבי חזרנו לכביש והגענו עד ג'וליס. כאן היה הכביש חסום מחסום תייל וזף הפנה אותנו שמאלה, אל המשלטים.

אל תפנו ימינה ושמאלה מן הדרך, מוקשים, הזהיר אותנו חייל.

מיד כשעלינו על דרך העפר באה לקראתנו מכונת. שיצאה מאזור ההר, וזית, וצריכים היינו, להצטמצם במסלול הצר של דרך העפר. שעה קלה נטלטלנו בדרך העפר, עד שהגענו לתחנה של עזרה ראשונה, אמבולנס, אהל, כמה חובשים. עוד כמה רגעים של נסיעה ואנו רואים מרחוק חייל על אוסנוע כשהוא מתרומם מן האדמה. סבורים היינו כי נפל בנפתולי הדרך.

כשהגענו עדין הורה לנו את הדרך אל המשלט הקדמי. כעבור דקות אחרות הצבנו את המכונת. עלינו ברגל אל סבור המשלט. הפעילות היתה מעטה אותה שעה. יחידות אחרות פעלו בשטח. יחידה אחת תפסה את משלט 113, ומצאה בו תאי ביצורים חזקים שאג שיה התבצרו בתוכם. אך ברגע שנכנסו החלו המצרים להפגין בתותחים את המשלט שהיה רק זמן קצר קודם לכן בידיהם. נראה כי הם טיחו גם את משלטיהם, לכל מקרה. מכאן ראינו את תמרות האבק שעלו ממשלט 113.

זה בסדר, החברה מוגנים היטב, אמר אחד מחיילי המשלט.

באותה שעה התרחש ממערב דרום משהו אחר. כוח מצרי התרכז לא רחוק מן המשלט. להתקפה? לנסיגה? אין לדעת מה שירושה של כל התהוות מעין זו בתוך קו החזית הדינמי. אבל אין נותנים להן להתרחות להתרחש. מבלי ליטול בהן חלק. תצפית התותחנים מוסרת מיד מן המשלט שבו אנו נמצאים לתותחנים הנחבאים אישם בעורף את מקומה המדויק של התרכויות האויב. כעבור זמן מה נשמע קול הרעם הראשון. סגונים עבריים מתחילים ליטול באזור הריכוז המצרי. במשלט נמשכים בינתיים חיי "חור לין". הגיעו עתונים ואחד האנשים נוטל אותם לחלוקה. אנשים נחים, מישהו מסתובב מתוך עסקנות פעלתנית, עושה בכה ומסלל בכה. אנוניו יושבים ליד אחת השוחות ומשוחחים עם הסמג'ד, הוא סגן מסקד הגדוד. הוא מתאר את הנעשה בשטח, מסביר שטרן של התפרצויות, מתוזה תכניות לעתיד הקרוב, היינו לילה. לפתע הוא נפנה מעמנו, מסתכל אל השמים הדרומיים ואומר: "חברה לחסירות, המטוסים המצריים באים".

אנחנו מסתכלים דרומה אל השמים הכחולים ורואים את שני המטוסים, ספיטפיירים, הממהרים אלינו. תחילה

אין לקבוע, כמובן, אם אלינו הם באים. אבל כעבור דקות ספורות, שעה שכל אנשי המשלט כבר היו מסותרים בחפירות, נתקרב זמום המטוסים.

מאותו רגע החלה אותה דממה מוררה ואיומה, שאינה מצוייה אלא על משלט בודד, ששני מטוסים מצריים חגים מעליו, כשני עופות טרף, ומכוח גים עצמם לעוס עליו להשמידו. דממה ועוד דממה. ועוד דממה. האם פסחו עלינו, או רק מכוננים עצמם לדייק יותר בקליעתם? הגוף נדחק, בצפיפות, בכל שוחה יש כמה אנשים, להנמיך, להעמיק, להתחפר. ללא מחשבה תחילה, אינטטינקטיבית, מעשה חיה. ובתוך רגעים מעטים אלה של צפייה נשמע לפתע רעם אדיר: צרור פצצות ירד על המשלט. אנו נרשמים, נפחדים, מחליטים פים מלים, סימן שאנחנו חיים. אבל מה זה? אזני סתומות, מי מלא עפר, אני ממשש את גופי, אבק, עד העצמות. הרף האחר של הפצצות ויעזעז את אדמת המשלט. אנו מתחפרים יותר. המטוסים מתרחקים, עגים עוגות סביב למשלט, חוזרים ומתקרבים, ושוב הרעם. עוד צרור פצצות ירד על המשלט. שוב הם חגים, מתרחקים, זמום נשמע עדיין, מתקרב ומתרחק חליפות, ונעלם. אבל הכל נשארם בחפירות, עד שנשמע קולו של סגן מסקד הגדוד השואל לשלום האנשים. אפשר כבר לקום. המטוסים נרחקו, נעלמו. אנו עולים, מאובקים, מן החפירות. כעבור רגע מתגלה כי חטירה אחת נעלמה. האנשים מתקרבים אל המקום: שומעים עים עוד אנתות מעטות וחלושות מתורכה, לחפור, כדי לחלץ את החי מן המתק. האחרים אינם משמיעים עוד קול. עדיין לא ידוע כמה אני שים גיטפו. מתחילים לברר, ובינתיים ניגשים המעשיים שבין האנשים לכריית הבור לקברים. אנו חוזרים אל תחת העורה הראשונה ומועיקים את האמבולנס אל המשלט. יורד הערב. עכשוו אנו נוכרים ברובכ האוסנוע שנחרומם מן האדמה מאובק, לפני שעי לנו למשלט. הוא הופל בהדף של הפצצה קודמת. כעבור שעות אחדות שמעתי את הסקירה על פעולות היום בחזית ושם נאמר כי מטוסים של האויב ייב ניסו לבלום את התקדמות היחידות שלנו במשלטי הצומת. במשך היום הופצו משלטי הצומת על ידי גלים של מטוסים. אנשינו עמדו איתנים מול ההפצצות ונכונים לוינוקים נוספים לעבר מטרם. באותו לילה נכבשו עוד שני משלטים עיקריים של הצומת. כעבור יומיים ירדתי בשיריה הראשונה לנגב, כשכל המשלטים שבאזור הצומת — בידי צבא גבעתי. מבצר עיראק סואידאן איים משמאל לדרך, רעם התורחיים נשמע ממגידל, אבל בקרבות המשלטים האלה הוכרעו גורלם של עיראק סואידאן, שנפלה לאחר מכן בפעולה נועזת לידי צבה ההגנה. כאן הוכרע גורלה של מגידל ואשדוד, כאן הוכרע גורלה של באר-שבעי, שנכבשה בהפתעה כעבור ימים אחדים. כך נפתח השער לנגב.

סינים לעסקנות הציבורית

(המשך מעמוד 5)

פעם, שכל מבשלת מוכשרת לנהל את המדינה. כונתו היתה לומר: יש לי צור סביבת חיים כזו, אשר בה יוכל כל אחד לפתח את כוחותיו וסגולותיו הטבעיות, המונחים ביסוד אישיותו. בחברה דימוקרטית יש חשיבות רבה להפעלת כל אדם והגברת אחריותו של כל יחיד בתוכה, עיי שילובו בפעולה ציבורית הקרובה לרוחו ונפשו. סוד העסקנות הוא בידיעת המידה הנכונה, ואנשים רבים — נעליה-עסקנות שלהם גדולת הרבה יותר מרגליהם. הציניקן הרואה בעסקני כל תנועה את כל מספר חברי התנועה כולה, נוקט, כמובן, גוומה גדולה. או למ דעה זו מוצאת לה לאט-לאט מהלכים. הכל מרכוז בידי יחידים, הם המנהיגים והמונהגים. עסקן הנכנס לעסקנות מסוימת, אין סיכוי רב להחלפתו במישהו המתאים יותר ממנו לתפקידו; הוא מרכוז ומנהל ענייניו מעניינים שרבים, בלי ללמוד אותם ולהעמיק בהם. הגיע זמן לקבוע סייגים מסוימים לעסקנים. אין איש יכול להיות בכ"מפלגה מסוימת בעשרות מוסדות אלא אך ורק באחד או שניים; אין איש צריך לרכז עשרות עניינים. — יתמסר כל אחד לתפקיד מסויים, יתמחה בו, ידאג להעלותו, ואל תיפח אצ"ל לנו השטחיות לשיטה. על העסקן להקדיש עתים לתורה, להתרכז וזו פנימית ולא לשהות תמיד במהומות של ישיבות וועדות. הפוליטיקה היא עסק מעסקי החיים, ועסק נכבד עד מאד, ומשום כך — טעון לימוד רציני.

אחד המיניסטרים האמריקנים הטיף פעם מוסר לאברהם לינקולן, שנקט זמן מה לפני כן עמדה אחרת באיזה ענין. "נכון מאד" — השיב לינקולן — "שיניתי את דעתי. רע ומר היה גורלי, לולא למדתי היום משהו חדש, שלא ידעתי אתמול".

העסקן המסור צריך לבטא שאיפות של המונים אילמים חסרי כוח הדיבור. רבבות אנשים שואפים וחולמים למה שהוא יפה, בלי להגדיר בדיוק את מהות שאיפתם. הקשר החי עם המונים, מציאת מסילות בלבבותיהם, יכול לשמש מקור של ברכה עליונה, שעל ידו תגדל יכלתו הנפשית של כל עסקן. אולם מה מועט הוא מספר העסקנים המעלים את העם, ומה גדול מספר העסקנים היורדים אליו.

זאת ועוד. אין עסקנות יכולה להיות מקצוע לאדם. עסקן צריך להיות בחייו הפרטיים איש מדע, סופר, משורר, פועל או פקיד, שלאחר מלוי תפקידו בעסקנות יוכל להתרחק ממנה בלי מרידות, להתמסר בחזרה למקצועו, ליצור ולמצוא בו את סיפוקו.

יהודה חברה לאחריות ובטחון בע"מ

משרד ראשי: רח' אלנבי 120, תל-אביב

מאז מרכוז ליום 30 ביוני 1949

ק"י	פסיב	ק"י	אקטיב
129,000.—	הון המניות	80,577.—	מוזמנים בקפה ובבנקים
18,000.—	קרן שמורה	167,408.—	גירות ערך
542,711.—	קרנות ביטוח	63,233.—	הלוואות על פוליסות החברה
7,048.—	תביעות מאושרות או תלויות	151,279.—	משכנתאות והלוואות למוסדות
142,359.—	סקדונות חברות ביטוח משנה	166,278.—	גכסי ולא נייד
41,510.—	זכאים, יתרות זכות ורבות למפרע	60,196.—	חברות בטוח, פרמיות לגביה ושונים
3,125.—	דיבידנדה לבעלי מניות בכורה	198,009.—	קרנות ביטוח משנה
3,228.—	יתרת הרווח	1.—	רהיטים וציוד
886,981.—		886,981.—	

בית הקוסמטיקה

הלנה טרכמן

פרופיסור האוניברסיטה ליופי, סדיב פריס

37 תל-אביב 37

תפוקים מתוצרת צרפתית הדישה. טפול בעור הפנים לפי שיטה חרשה. בכל יום ג' התיעצות קוסמטית - חינם